

18 Αυγούστου, 1995

[ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ ΤΟΥ ΝΤΕΪΒΙΝΤ ΚΑΡΤΕΡ
ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΕΝΤΑΛΜΑΤΟΣ HABEAS CORPUS AD
SUBJICANDUM ΚΑΙ/ Ή ΕΝΤΑΛΜΑΤΟΣ CERTIORARI.

(Αίτηση Αρ. 141/95).Π

Προνομιακά εντάλματα — Habeas corpus — Ένταλμα σύλληψης φυγοδίκου και καθορισμός προθεσμίας έκδοσης εξουσιοδότησης για την έναρξη διαδικασίας έκδοσης — Παράταση της προθεσμίας και κράτησης χωρίς άσκηση διακριτικής ευχέρειας από το Δικαστήριο.

5

Ένταλμα σύλληψης — Διαδικασία έκδοσης φυγοδίκου — Σχετική σύμβαση μεταξύ Κύπρου και Ηνωμένων Πολιτειών — Παράταση προθεσμίας έκδοσης εξουσιοδότησης για έναρξη διαδικασίας έκδοσης — Παράταση προθεσμίας και κράτησης — Άσκηση διακριτικής ευχέρειας κατά την παράταση προθεσμίας και κράτησης από το Δικαστήριο.

10

Το Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού, εξέδωσε προσωρινό ένταλμα σύλληψης εναντίον του αιτητή στο πλαίσιο διαδικασίας έκδοσης του στις Ηνωμένες Πολιτείες και καθόρισε περίοδο 15 ημερών ως εύλογη προθεσμία για την έκδοση εξουσιοδότησης για την έναρξη της διαδικασίας έκδοσης και διέταξε την κράτησή του για την περίοδο αυτή.

15

Αφού παρήλθε άπρακτη η προθεσμία, η Δημοκρατία υπέβαλε στις 5.8.1995 αίτημα παράτασης και περαιτέρω κράτησης του αιτητή. Η προθεσμία παρατάθηκε μέχρι 30.8.1995 αλλά το Δικαστήριο αποφάσισε να διατάξει την απόλυσή του, υπό τον όρο, μεταξύ άλλων ότι θα υπέγραφε εγγύηση με αξιόχρεο εγγυητή για το ποσό των £50.000.- ή κατέθετε το ποσό αυτό στο Δικαστήριο. Το Δικαστήριο παρέτεινε την προθεσμία με το σκεπτικό ότι αυτό επιβαλλόταν σύμφωνα με τη σχετική σύμβαση μεταξύ Κύπρου και Η.Π.Α.

20

25

Ο αιτητής δεν μπόρεσε να συμμορφωθεί και παρέμεινε υπό κράτηση.

Με αίτησή του ζήτησε την έκδοση εντάλματος της φύσης Habeas corpus και διαζευκτικά Certiorari.

30

Αποφασίστηκε, ότι:

(1) Το πρωτόδικο Δικαστήριο εσφαλμένα εξέλαβε ότι η σχετική σύμβαση μεταξύ Κύπρου και Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής επέβαλλε παράταση της προθεσμίας για την έκδοση της εξουσιοδότησης.

5 (2) Το πρωτόδικο Δικαστήριο, κατά τον καθορισμό εύλογης προθεσμίας προς έκδοση της εξουσιοδότησης θα έπρεπε να ενεργήσει δικαστικά, δηλαδή να ασκήσει διακριτική ευχέρεια με γνώμονα τα περιστατικά της υπόθεσης, πράγμα που παρέλειψε.

10 *Εκδόθηκε ένταλμα Habeas Corpus και διατάχθηκε η απελευθέρωση του αιτητή.*

Αναφερόμενη υπόθεση:

15 *W. German Government v. Sotiriades [1974] 1 All E.R. 692.*

Αίτηση.

20 Αίτηση με την οποία ο αιτητής ζητά την έκδοση εντάλματος της φύσης Habeas Corpus και διαζευκτικά την παροχή άδειας για την καταχώριση αίτησης της φύσης certiorari.

Γ. Στυλιανίδης, Δικηγόρος της Δημοκρατίας.

25 *Αιτητής παρών.*

30 ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ.: Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Η διαδικασία αφορά στο αίτημα του αιτητή για την έκδοση εντάλματος της φύσης HABEAS CORPUS και διαζευκτικά για την παροχή άδειας για την καταχώριση αίτησης της φύσης CERTIORARI. Ως εκ του επείγοντος του θέματος μερίμνησα για τη σύντομη εκδίκαση της αίτησης που υποβλήθηκε. Η επιχειρηματολογία των δύο πλευρών συμπληρώθηκε νωρίτερα σήμερα και αφού έχω καταλήξει στην απόφασή μου θα προχωρήσω στην έκδοσή της, χωρίς καθυστέρηση.

40 Στις 16.6.95 ο Πρόεδρος του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρνακας εξέδωσε προσωρινό ένταλμα σύλληψης του αιτητή με βάση το άρθρο 8(1)(β) του Περί Εκδόσεως Φυγοδίκων Νόμου του 1970 (Ν. 97/70). Ο αιτητής συνελήφθη στις 12.7.95 και άχθηκε ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρνακας με αίτημα την προφυλάκισή του, για σκοπούς έκδοσής του στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής. Το Επαρχιακό Δικαστήριο Λάρνακας διέταξε την απελευθέρωσή του, γιατί δεν είχαν τηρηθεί οι διατάξεις του

άρθρου 8(3) του Νόμου που επιβάλλουν γνωστοποίηση του γεγονότος της έκδοσης εντάλματος συλλήψεως στον Υπουργό.

Αργότερα, την ίδια μέρα, εκδόθηκε νέο προσωρινό ένταλμα σύλληψης, αυτή τη φορά από τον Πρόεδρο του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού. Ο αιτητής συνελήφθη και προσήχθη ενώπιον Δικαστή του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού ο οποίος, αφού άκουσε τις δύο πλευρές, (α) καθόρισε περίοδο 15 ημερών ως εύλογη προθεσμία για την έκδοση εξουσιοδότησης για την έναρξη διαδικασίας έκδοσης και (β) διέταξε την κράτηση του αιτητή για την πιο πάνω περίοδο.

Στις 5.8.95, ημερομηνία εκπνοής της προθεσμίας που τάχθηκε, η Δημοκρατία υπέβαλε αίτημα για την παράτασή της και ταυτόχρονα για την περαιτέρω κράτηση του αιτητή. Το πρωτόδικο Δικαστήριο αφού έκρινε, με αναφορά στην υπόθεση "*W German Government v. Sotiriades*" [1974] 1 All E.R. 692, πως έχει εξουσία παράτασης της προθεσμίας, την παρέτεινε πράγματι μέχρι τις 30.8.95. Παράλληλα, επειδή είχε παρέλθει άπρακτη η πρώτη προθεσμία και επειδή η νέα ήταν κάπως μακρά, αποφάσισε να διατάξει την απόλυση του αιτητή υπό όρους. Σύμφωνα με τους όρους, ο αιτητής θα έπρεπε να υπογράψει εγγύηση με αξιόχρεο εγγυητή για το ποσό των £50.000.-, ή να καταθέσει το ποσό αυτό στο Δικαστήριο, να παραδώσει το διαβατήριό του ή άλλα ταξιδιωτικά έγγραφα στην Αστυνομία και να κατοικήσει στη Λάρνακα σε τόπο που καθορίστηκε.

Ο αιτητής δεν συνεμορφώθη προς τους όρους που τέθηκαν και συνεπώς δεν αφέθη ελεύθερος.

Η Δημοκρατία αφού εγκατέλειψε νομοτυπικές ενστάσεις σε σχέση με τον τρόπο με τον οποίο ο αιτητής, χωρίς τις υπηρεσίες δικηγόρου, συνέταξε την αίτηση και ακόμα αφού δεν ολοκλήρωσε κάποιο συγκεκριμένο επιχείρημα σε σχέση με εμφανιζόμενη ως ένορκη δήλωση του αιτητή που είναι επισυνημμένη στην αίτηση, υπέβαλε πως (α) η αίτηση είναι πρόωγη, και (β) εν πάση περιπτώσει δεν μπορούσε να εκδοθεί ένταλμα της φύσης HABEAS CORPUS, αφού στην ουσία η απόφαση του Δικαστηρίου ήταν να αφεθεί ο αιτητής ελεύθερος και όχι να κρατηθεί.

Ο αιτητής υποστήριξε πως το Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού δεν είχε δικαιοδοσία και πως το θέμα θα έπρεπε να είχε αχθεί ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρνακας, το οποίο είχε ήδη επιληφθεί της πρώτης αίτησης. Έφθασε μέχρι

του σημείου να ισχυριστεί πως στην ουσία επεδιώχθη επιλογή Δικαστή μετά την αποτυχία εξασφάλισης της κράτησής του κατά τη διαδικασία ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρνακας. Επιπρόσθετα, ο αιτητής αμφισβητεί την νομιμότητα του 5 διατάγματος που εκδόθηκε προσθέτοντας πως, εν πάση περιπτώσει, με βάση τα στοιχεία όπως είχαν τεθεί ενώπιον του πρωτόδικου Δικαστηρίου, ήταν εμφανές πως δεν υπήρχε κίνδυνος διαφυγής του και πως η επιβολή όρου για την κατάθεση του ποσού των Λ.Κ.50.000.- ή την εξασφάλιση της εγγύησης για το ίδιο ποσό, ισοδυναμούσε με διάταγμα για την κράτησή του. 10

ΤΟ ΠΡΩΡΟ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ

Αν έχω αντιληφθεί ορθά, η άποψη του κ. Στυλιανίδη είναι 15 πως με βάση τις διατάξεις του άρθρου 10 του Νόμου είναι δυνατόν να εκδοθεί εντάλμα της φύσης HABEAS CORPUS μόνο εφόσον έχει εκδοθεί διάταγμα έκδοσης. Ξεκαθάρισε ο κ. Στυλιανίδης πως δεν παρέχεται δυνατότητα για έκδοση εντάλματος HABEAS CORPUS στις περιπτώσεις κατά τις οποίες διατάσσεται η κράτηση στο πλαίσιο της διαδικασίας που ακολουθεί την 20 έκδοση προσωρινού εντάλματος, χωρίς εξουσιοδότηση από τον Υπουργό, δυνάμει του άρθρου 8(1)(β).

Θεωρώ την εισήγηση αβάσιμη. Τίποτε στο Νόμο δεν εισάγει 25 τέτοιας μορφής περιορισμούς που θα σήμαιναν πως είναι νοητή η κράτηση προσώπου χωρίς, ταυτόχρονα, τη διασφάλιση δικαιώματος για την αμφισβήτηση νομιμότητάς της. Εν πάση περιπτώσει, το άρθρο 10(1) αναφέρεται γενικά στο άρθρο 9 που περιλαμβάνει και τη διαδικασία που ακολουθεί την έκδοση προσωρινού εντάλματος χωρίς εξουσιοδότηση. 30

Η ΦΥΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΠΟΥ ΕΚΔΟΘΗΚΕ

Ενώ πράγματι το Δικαστήριο διέταξε την απελευθέρωση του 35 αιτητή υπό όρους, το γεγονός παραμένει ότι έκτοτε και μέχρι σήμερα κρατείται κατ' εφαρμογήν του διατάγματος εκείνου. Επομένως, η εισήγηση πως δεν μπορεί να τίθεται, κάτω απ' αυτές τις συνθήκες, ζήτημα έκδοσης εντάλματος της φύσεως HABEAS CORPUS, είναι αβάσιμη. Ο αιτητής αμφισβητεί τη νομιμότητα 40 της κράτησής του και στο πλαίσιο αυτής της αμφισβήτησης υποχρεωτικά θα διέλθουμε μέσα απ' όσα συνθέτουν τη νομιμοποιητική βάση αυτής της κράτησης. Το πρωτόδικο Δικαστήριο είδε αυτή την προέκταση και γι' αυτό, στο τέλος της απόφασής του, όπως επιβάλλει ο Νόμος, πληροφόρησε τον αιτητή για το δικαί-

ωμά του να υποβάλει αίτηση για HABEAS CORPUS.

Η ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Από το συνδυασμό των άρθρων 8(1)(α) και (β) και (9) του Νόμου προκύπτει πως την αρμοδιότητα για την έκδοση προσωρινού εντάλματος σύλληψης δυνάμει του άρθρου 8(1)(β) την έχει ο Πρόεδρος του Επαρχιακού Δικαστηρίου “εν τη δικαιοδοσία του οποίου ευρίσκεται ή πιστεύεται ότι ευρίσκεται το ως άνω πρόσωπο” και, ως προς τα περαιτέρω, το Επαρχιακό Δικαστήριο που ορίζεται στο ένταλμα που εκδίδεται. Προκύπτει από τις ίδιες τις δικαστικές αποφάσεις που εκδόθηκαν πως είναι αδικαιολόγητη η αντίληψη του αιτητή πως κακόπιστα επελέγη το Δικαστήριο της Λεμεσού. Στην απόφαση της 14.7.95 σημειώθηκε πως μετά την αποτυχία εντοπισμού του αιτητή στην κατοικία του στη Λάρνακα, “τελικά συνελήφθη στις 12.7.95 στις 8.30 το πρωί σε κατοικία στην οποία διέμενε στη Λεμεσό”. Με την ενδιάμεση απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού ημερ. 19.7.95 εξετάστηκε όμοιο ζήτημα σε σχέση με τη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου. Ορθά κρίθηκε πως ο Νόμος δεν εισάγει ως προϋπόθεση για την ύπαρξη δικαιοδοσίας το στοιχείο της μόνιμης ή συνήθους διαμονής ενός προσώπου σε ορισμένο τόπο. Από το άρθρο 8 προκύπτει ως το θεμέλιο της δικαιοδοσίας το να ευρίσκεται ή να πιστεύεται ότι ευρίσκεται κάποιος στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου. Το πρωτόδικο Δικαστήριο έκρινε πως με βάση τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν του υπήρχε η απαραίτητη προϋπόθεση για την ανάληψη δικαιοδοσίας αφού ο αιτητής βρισκόταν ή, τουλάχιστον, εύλογα οι καθ’ ων η αίτηση πίστευαν ότι θα βρισκόταν στη Λεμεσό κατά τον ουσιώδη χρόνο και η ένσταση ως προς τη δικαιοδοσία του Επαρχιακού Δικαστηρίου πρέπει να απορριφθεί.

Η ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ

Το πρωτόδικο Δικαστήριο παρέτεινε την προθεσμία για την έκδοση εξουσιοδότησης με το πιο κάτω σκεπτικό:

“Με βάση τα πιο πάνω καταλήγω ότι το Δικαστήριο έχει εξουσία και θα πρέπει κανονικά σύμφωνα με τη σύμβαση να δώσει νέο χρόνο’ στους αιτητές για προσκόμιση της σχετικής εξουσιοδότησης, πράγμα που προτίθεται να πράξω”.

Προηγήθηκε αναφορά στη σύμβαση μεταξύ Κύπρου και Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής, ιδίως στις πρόνοιες της σύμφωνα με τις οποίες, όπως τις συνόψισε το πρωτόδικο Δι-

καστήριο, “η εύλογος προθεσμία μπορούσε να ήταν και πέραν των 15 ημερών”.

5 Ενώ δέχομαι πως υπάρχει δυνατότητα παράτασης της προθεσμίας, διακρίνω στο πρακτικό θεμελιώδες σφάλμα ως προς το Νόμο. Το πρωτόδικο Δικαστήριο, όπως ρητά σημειώνει, θεώρησε πως “θα πρέπει κανονικά σύμφωνα με τη σύμβαση να δώσει νέο χρόνο.” Η σύμβαση, αντίγραφο της οποίας τέθηκε ενώπιόν μου, δεν επιβάλλει τέτοια υποχρέωση. Η προθεσμία των δύο μηνών ή 10 και περισσότερο που τάσσει το άρθρο 11 της Σύμβασης, στο οποίο αναφέρθηκε ο κ. Στυλιανίδης, δεν φαίνεται να αναφέρεται στην εύλογη προθεσμία που καθικόντως πρέπει να τάξει το Επαρχιακό Δικαστήριο μετά την έκδοση προσωρινού διατάγματος 15 δυνάμει του άρθρου 8(1)(β). [Βλ. συναφώς “*W. German Government v. Sotiriades*”, ανωτέρω]. Εν πάση περιπτώσει, δεν είναι αυτό το κρίσιμο σημείο. Με κανένα τρόπο η σύμβαση δεν επιτάσσει τον καθορισμό ορισμένου χρονικού διαστήματος για τους σκοπούς διαδικασίας όπως η παρούσα. Η ίδια η προθεσμία 20 των δύο μηνών ή και περισσότερο που τάσσει το άρθρο 11 δεν είναι επιτακτική, αλλά συνιστά ανώτατο όριο.

Το άρθρο 9(4) του Νόμου επιβάλλει τον καθορισμό εύλογης προθεσμίας προς έκδοση της εξουσιοδότησης. Αυτός ο καθορισμός σαφώς εμπίπτει στη διακριτική εξουσία του Δικαστηρίου, 25 που πρέπει, όπως σε κάθε τέτοια περίπτωση, να ασκείται με τρόπο δικαστικό, με γνώμονα τα περιστατικά της υπόθεσης. Δεν έχει ασκηθεί τέτοια διακριτική εξουσία. Εγκρίθηκε το αίτημα για παράταση της προθεσμίας χωρίς αναφορά σε οποιοδήποτε περιστατικό και χωρίς αναζήτηση του ευλόγου στην περίπτωση.

30 Το πρωτόδικο Δικαστήριο ενήργησε με την εσφαλμένη εντύπωση πως επιβαλλόταν η παράταση της προθεσμίας σύμφωνα με τη σύμβαση και αυτή η πλάνη, αναποφεύκτως οδηγεί στην έγκριση του αιτήματος για την έκδοση εντάλματος της φύσης 35 HABEAS CORPUS.

Κατά το άρθρο 9(4) του Νόμου, εφόσον παρέλθει άπρακτη η προθεσμία που τάσσεται, “ο συλληφθείς θέλει αφεθεί ελεύθερος”. Στην παρούσα περίπτωση η προθεσμία παρήλθε άπρακτη 40 και δεν υπάρχει νέα νόμιμη προθεσμία.

Ο κ. Στυλιανίδης, κατά τη συζήτηση του θέματος, διερεύννησε τη δυνατότητα να προσαχθεί ενώπιόν μου μαρτυρία για να καθοριστεί σε αυτό το στάδιο, “εύλογος προθεσμία”. Επαναλαμ-

βάνω και τώρα πως το Ανώτατο Δικαστήριο δεν έχει τέτοια πρωτογενή εξουσία. Η αρμοδιότητα για τον καθορισμό εύλογης προθεσμίας ανήκει στο αρμόδιο Επαρχιακό Δικαστήριο. Η δυνατότητα που παρέχει το άρθρο 10(4) του Νόμου για την προσαγωγή συμπληρωματικών αποδεικτικών στοιχείων ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου στο πλαίσιο αίτησης για HABEAS CORPUS, αφορά σε θέματα σχετικά προς την άσκηση της δικαιοδοσίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου. 5

Εν όψει της κατάληξης στην οποία έχω αχθεί, δεν χρειάζεται να εξετάσω οποιοδήποτε άλλο ζήτημα. 10

Εκδίδεται ένταλμα HABEAS CORPUS και διατάσσεται η απελευθέρωση του αιτητή. 15

Εκδίδεται ένταλμα Habeas Corpus και διατάσσεται η απελευθέρωση του αιτητή.

1

2

3

4

5